

Briuselis, 2018 m. balandžio 12 d.
(OR. en)

7597/18

Tarpinstitucinė byla:
2015/0907 (APP)

PE 41
INST 134
FREMP 40
JUR 160
AG 4

PRANEŠIMAS

nuo:	Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER II)
kam:	Tarybai
Ankstesnio dokumento Nr.:	14743/15 PE 184 INST 428 JUR 753 FREMP 281 7038/16 JUR 114 INST 96 FREMP 48 PE 36 AG 3
Dalykas:	Pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo, kuriuo priimamos nuostatos, kuriomis iš dalies keičiamas Aktas dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise (Rinkimų aktas)

1. ĮVADAS

2015 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamentas (EP) priėmė pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo, kuriuo priimamos nuostatos, iš dalies keičiančios Aktą dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise, kartu su rezoliucija dėl Europos Sąjungos rinkimų teisės reformos. Šis pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 223 straipsnio 1 dalimi.

2. DABARTINĖ PADĖTIS

Pirmuosius straipsnius Bendrųjų reikalų darbo grupė išnagrinėjo 2016 m. Delegacijoms pavyko susitarti dėl bendro požiūrio dėl tam tikrų EP pasiūlymo nuostatų. Vis dėlto kelios EP pasiūlymo nuostatos, delegacijų nuomone, buvo nepriimtinos iš esmės ir (arba) dėl teisinių priežasčių. Tarp jų buvo nuostatos dėl bendros rinkimų apygardos ir pagrindinių kandidatų (vok. *Spitzenkandidaten*). 2016 m. lapkričio 30 d. Nuolatinių atstovų komitete buvo surengtas pasikeitimas nuomonėmis dėl šio dokumento, visų pirma dėl kelių pagrindinių neišspręstų klausimų. 2017 m. sausio mėn. su šios diskusijos rezultatais buvo neformaliai supažindinti Parlamento bendrapranešėjai ir šešėliniai pranešėjai. 2017 m. gruodžio 6 d. Nuolatinių atstovų komitetas vėl aptarė šį dokumentą¹ ir suteikė pirmininkaujančiai valstybei narei įgaliojimus žodžiu informuoti bendrapranešėjus apie padėtį Taryboje, be kita ko, susijusią su septyniomis nuostatomis, dėl kurių buvo didžiausia tikimybė susitarti². Posėdis įvyko 2017 m. gruodžio 12 d. Bendrapranešėjai pabrėžė, kad EP vis dar laukia Tarybos atsakymo.

Rinkinys 7+2

Pirmininkaujanti valstybė narė tęsė diskusijas darbo grupėje remiantis nustatytomis septyniomis nuostatomis ir 3 straipsniu dėl ribos³. Paskutiniame darbo grupės posėdyje (2018 m. kovo 9 d.) pirmininkaujanti valstybė narė pristatė peržiūrėtą kompromisinį pasiūlymą, į kurį įtrauktas 9a straipsnis dėl piliečių balsavimo trečiosiose šalyse⁴.

Kovo 28 d. Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje visos likusios išlygos buvo panaikintos, išskyrus vienos delegacijos išlygą dėl ribos (žr. toliau). Šios išlygos taip pat buvo laikomasi vėlesniame Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje (balandžio 11 d.).

¹ Dok. 15241/17, WK 12583/2017 REV 2.

² 1 straipsnio 1 dalis (Sutarties formuluotė dėl EP narių kaip Sąjungos piliečių atstovų), 3a straipsnis (bent trijų savaičių terminas kandidatūroms pateikti), 3e straipsnio 1 dalis (Europos politinių partijų pavadinimų nurodymas arba logotipų pateikimas ant balsavimo biuletenių), 3e straipsnio 2 dalis (taisyklės dėl rinkimų medžiagos siuntimo), 4a straipsnis (išankstinis balsavimas, balsavimas paštu ir balsavimas elektroniniu būdu bei internetu), 9 straipsnio antra pastraipa (sankcijos už balsavimą du kartus) ir 9b straipsnis (kontaktingos institucijos paskyrimas ir terminas, iki kurio turi būti pasikeista duomenimis apie rinkėjus ir kandidatus).

³ Dok. WK 1800/2018.

⁴ Dok. WK 1800/2018 REV 1.

3. NEIŠSPREŠTAS KLAUSIMAS (3 STRAIPSNIS DĖL RIBOS)

3 straipsnio antra pastraipa yra viena iš esminių EP pasiūlymo nuostatų, kuria valstybėms narėms, kuriose naudojama sąrašo sistema ir kuriose yra rinkimų apygardų, kuriose renkami daugiau nei 26 nariai, nustatoma privaloma minimali riba – 3 % rinkimų apygardos lygmeniu.

Pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniame tekste siūloma iš dalies pakeisti 3 straipsnio formuluotę, kad jis būtų taikomas tik toms rinkimų apygardoms (įskaitant vienos rinkimų apygardos valstybes nares), kuriose renkami daugiau nei 35 nariai, taikant 2 % minimalią ribą⁵. Šio straipsnio nuostatose taip pat nurodyta, kad valstybės narės turi pradėti laikytis šios ribos ne vėliau kaip iki kitų rinkimų, einančių po pirmų rinkimų, surengtų po šio Akto įsigaliojimo. Šiam kompromisiniam pasiūlymui darbo grupėje plačiai pritarta ir šis pritarimas patvirtintas Nuolatinų atstovų komiteto lygmeniu. Vis dėlto viena delegacija negalėjo pritarti ribos nustatymui – jai tai esminis dalykas.

4. SIŪLOMI VEIKSMAI

Atsižvelgdama į tai, kad esamo Rinkimų akto pakeitimus būtina patvirtinti laikantis valstybių narių konstitucinių reikalavimų ir kad reikiamos nacionalinės priemonės turi būti patvirtintos likus pakankamai laiko iki 2019 m. EP rinkimų, taip pat atsižvelgdama į Venecijos komisijos rinkimų klausimais nuomonę – ji rekomenduoja vengti balsavimo sistemų pakeitimų prieš pat rinkimus (per vienus metus iki rinkimų), pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad tai yra paskutinė galimybė pasiekti Taryboje vieningą politinį susitarimą dėl priede pateikto rinkinio 7+2. Atsižvelgiant į aplinkybes taip pat siūloma nedelsiant informuoti Europos Parlamentą apie bet kokią pasiektą politinį susitarimą dėl šio rinkinio, kad Parlamentas galėtų imtis reikiamų veiksmų.

⁵ Skirtingų sąlygų taikymą skirtingo dydžio rinkimų apygardoms galima pateisinti tuo, kad net be teisinės intervencijos visose rinkimų sistemose yra natūrali riba. Jeigu jau yra pakankamai aukšta natūrali riba, tikslas išvengti susiskaidymo užtikrinamas ir nenustatant privalomos ribos. Natūrali riba skiriasi priklausomai nuo rinkimų apygardų dydžio. Vadovaujantis bendrai pripažinta statistine formule, rinkimų apygardos, kurioje renkami 35 asmenys, natūrali riba yra 2,08 %. Todėl sumažinus minimalią ribą iki 2 % siekiama išvengti nepagrįsto diskriminavimo tų (mažesnių) rinkimų apygardų, kurių natūrali riba sudaro 2,08–3 % ir kurioms privaloma riba nebūtų taikoma, atžvilgiu.

Tada šis kompromisinis tekstas bus išdėstytas tinkama akto, kuris turi būti priimtas, teisine forma ir teisininkams lingvistams jį peržiūrėjus bus pateiktas patvirtinti viename iš būsimų Nuolatinių atstovų komiteto posėdžių kaip pagrindas, kuriuo remdamasi Taryba galės nuspręsti prašyti Europos Parlamento pritarimo.

5. IŠVADA

Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad dabartinis kompromisinis tekstas, parengtas atsižvelgiant į penkių pirmininkavimo laikotarpių metu vykusių sudėtingų ir politiniu požiūriu opių diskusijų rezultatus, yra subalansuotas ir juo atsižvelgiama į skirtingas pozicijas ir nacionalinius interesus. Pirmininkaujančios valstybės narės nuomone, šis rinkinys turi būti laikomas visuma ir negalima išbraukti jokios jo dalies.

Todėl Bendrųjų reikalų tarybos prašoma patvirtinti priede pateiktą tekstą, kad jį būtų galima perduoti Europos Parlamentui.

Akto dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise pakeitimai

1 straipsnis

1. Kiekvienoje valstybėje narėje Europos Parlamento nariai renkami kaip Sąjungos piliečių atstovai remiantis proporciniu atstovavimu, taikant kandidatų sąrašo arba vieno perleidžiamo balso sistemą.
2. Valstybės narės gali leisti balsuoti pagal preferencinio sąrašo sistemą laikantis jų priimtos tvarkos.
3. Rinkimai vyksta remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise, yra laisvi ir slapti.

3 straipsnis

Valstybės narės gali nustatyti minimalią vietų pasiskirstymo ribą. Nacionaliniu lygmeniu ši riba negali viršyti 5 % atiduotų galiojančių balsų.

Valstybės narės, kuriose taikoma sąrašo sistema, rinkimų apygardoms, kuriose renkami daugiau nei 35 nariai, nustato minimalią vietų pasiskirstymo ribą. Ši riba negali būti mažesnė nei 2 % ir negali viršyti 5 % atitinkamoje rinkimų apygardoje, įskaitant vienos rinkimų apygardos valstybę narę, atiduotų galiojančių balsų.

Valstybės narės imasi priemonių, būtinų, kad antroje pastraipoje nustatytas įpareigojimas būtų įvykdytas ne vėliau kaip iki kitų Europos Parlamento rinkimų, einančių po pirmų rinkimų, surengtų po šio Akto įsigaliojimo.

3a straipsnis (naujas)

Kai nacionalinėse nuostatose nustatomas kandidatūrų Europos Parlamento rinkimams pateikimo terminas, tas terminas turi būti ne mažiau kaip trys savaitės iki pagal 10 straipsnio 1 dalį kiekvienos valstybės narės nustatytos dienos, kurią turi būti surengti Europos Parlamento rinkimai⁶.

3e straipsnis (naujas)

1. Valstybės narės gali leisti, kad ant balsavimo biuletenių būtų nurodytas Europos politinės partijos, su kuria yra susijusi nacionalinė politinė partija arba atskiras kandidatas, pavadinimas arba pateiktas jos logotipas.⁷

2. Taisyklės dėl valdžios institucijų atliekamo rinkimų medžiagos siuntimo⁸ rinkėjams Europos Parlamento rinkimuose yra lygiavertės nacionaliniams rinkimams taikomoms taisyklėms, nedarant poveikio būdams, kuriais tokia medžiaga siunčiama, ir nedarant poveikio pranešimų dėl rinkimų organizavimo siuntimui.

4a straipsnis (naujas)

Valstybės narės Europos Parlamento rinkimuose gali numatyti išankstinio balsavimo, balsavimo paštu ir balsavimo elektroniniu būdu bei internetu galimybes.

Kai valstybės narės tokias galimybes numato, jos patvirtina pakankamas priemones, kad būtų užtikrintas visų pirma rezultatų patikimumas, balsavimo slaptumas ir asmens duomenų apsauga pagal taikytiną Sąjungos teisę.⁹

⁶ Formuluo­te užbaigiama šia konstatuojamąja dalimi, apimančia ir 3e straipsnio 1 dalį:
kadangi:

(...) rinkimų proceso skaidrumas ir galimybė gauti patikimą informaciją yra svarbūs siekiant didinti europinį politinį sąmoningumą ir užtikrinti didelį rinkėjų aktyvumą ir kadangi pageidautina, kad Sąjungos piliečiai būtų gerokai iš anksto informuojami apie Europos Parlamento rinkimuose dalyvaujančius kandidatus ir apie nacionalinių politinių partijų ir Europos politinių partijų ryšį;

⁷ Konstatuojamoji dalis pateikta 6 išnašoje.

⁸ Formuluo­te bus užbaigta parengus konstatuojamąją dalį, kurioje bus nurodyti atitinkamos medžiagos pavyzdžiai (balsavimo biuleteniai ir politinių partijų, jų koalicijų ir rinkimuose dalyvaujančių kandidatų sąrašai).

⁹ Formuluo­te užbaigiama šia konstatuojamąja dalimi:
kadangi:

9 straipsnis

Nė vienas asmuo per Europos Parlamento narių rinkimus negali balsuoti daugiau kaip vieną kartą.

Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad už balsavimą Europos Parlamento rinkimuose du kartus būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos sankcijos.

9a straipsnis (naujas)

Pagal savo nacionalines rinkimų procedūras valstybės narės gali imtis priemonių, būtinų, kad jų piliečiai, gyvenantys trečiosiose šalyse, galėtų balsuoti Europos Parlamento rinkimuose.¹⁰

9b straipsnis (naujas)

Kiekviena valstybė narė paskiria kontaktinę instituciją, atsakingą už keitimąsi duomenimis apie rinkėjus ir kandidatus su kitų valstybių narių kontaktinėmis institucijomis.

Nedarant poveikio nacionalinėms nuostatomis dėl rinkėjų įtraukimo į rinkėjų sąrašą ir kandidatūrų teikimo, pirmoje pastraipoje nurodyta institucija, vadovaudamasi ES duomenų apsaugos standartais, likus šešioms savaitėms iki pirmosios 10 straipsnio 1 dalyje nurodyto rinkimų laikotarpio dienos pradeda siųsti toms kontaktinėms institucijoms Direktyvoje 93/109/EB nurodytus duomenis apie Sąjungos piliečius, kurie valstybėje narėje, kurios piliečiai jie nėra, yra įtraukti į rinkėjų sąrašą arba yra kandidatai.

(...) siekiant paskatinti rinkėjų dalyvavimą Europos Parlamento rinkimuose ir visapusiškai pasinaudoti technologinių pokyčių teikiama galimybe, valstybės narės galėtų numatyti, *inter alia*, išankstinio balsavimo, balsavimo paštu ir balsavimo elektroniniu būdu bei internetu galimybes, kartu užtikrindamos visų pirma rezultatų patikimumą, balsavimo slaptumą ir asmens duomenų apsaugą pagal taikytiną Sąjungos teisę;

¹⁰ Formuluoė užbaigiama šiomis konstatuojamosiomis dalimis:

kadangi:

(...) Sąjungos piliečiai turi teisę dalyvauti jos demokratiniame gyvenime, visų pirma, balsuodami arba būdami kandidatai Europos Parlamento rinkimuose;

(...) valstybės narės raginamos imtis priemonių, būtinų, kad jų piliečiai, gyvenantys trečiosiose šalyse, galėtų balsuoti Europos Parlamento rinkimuose.